

DAHA ÇOK, DAHA YAŞLI, DAHA ŞİŞMAN VE DAHA KADIN!

İşte size fırsat dolu bir dünya. 2050'yi 3-4 kelimeyle anlat deseniz, başlığa bak derim. Resim olarak ürkütücü, fırsat olarak görmek isteyenler için seç beğen al türünden bir resim.

İndeks LeighBureau Konuşmacı Ajansı'nın yaramaz çocuğu, "Kriz Kahini" konuşmacımız Nouriel Roubini yine sahnede! Ağzından bal damlamıyor. Çoğunluk kendisine çok kızar, ama yine dönüp, "şu Roubini ne demiş?" diye mutlaka bakar. Kahin'in tahminleri de isabetli çıkar.

Yaprak Özer İndeks İçerik İletişim Danışmanlık CEO

Roubini'yi çok kere konuşmacı olarak Türkiye'de değişik kitlelerle buluşturdum. Biliyorsunuz New York Üniversitesi'nde ders veriyor, konuşmaları sistematik, hiçbir şey aksamıyor. Araştırma kuruluşu var, bu nedenle son veriler ve özel verilerle dünya ekonomisini sektörel, küresel, ulusal bazda analiz edebiliyor. Özetle, 2013'ün iyi geçmeyeceğini söylüyor. Şunun şurasında 6 ay kaldı. Havalarda piyasalar da sıcak. Sıcak... istikrarsız, kalabalık ve yaşlı, şişko bir dünyada ne yapacağız? Bir tek kadın faktörü var, güzel olan.

Dünya nüfusunun 1 milyar kişi sınırını geçmesi için 250 bin yıl gerekti. Toplam bir düzine yılda 7 milyarı bulduk (31 ekim 2011'de 7 milyarını dünyalı doğdu). Coşarak çoğalıyoruz.

Yapılan son araştırmaya göre Türkiye'nin dünya nüfus sıralamasında bir hane geriye düştüğünü gösteriyor. Evet, ben bu satırları yazarken açıklandı, dünya genel olarak çoğalıyor, Türkiye tenhalaşıyor.

Dünya nüfusu hiç olmadığı kadar hızla artıyor. 2050'de 9 milyar kişi olacağız. Nijerya 2050'de 389 milyon kişi olacak. Bir kıyaslama yapabilmemiz için bu ülkenin 1970 nüfus sayımında 57 milyon olduğunu hatırlatmak istiyorum. Hızı görüyor musunuz? Tanzanya 2050'de 139 milyon kişi olacak, o da 1970 verilerine göre 14 milyonmuş. 2100 yılında bu iki ülkenin dünyanın en kalabalık üçüncü ve beşinci ülke olması bekleniyor.

Bugün dünyanın en kalabalık ülkeleri arasında olan bazı ülkeler ise zirveyi gördüler, düşüşe geçtiler. Rusya'da nüfus 1995 yılından bu yana geriliyor. Japonya 2010'da tavana çarptı, iki yıl önce nüfusu 126 milyondur. Çin, 2025'de en kalabalık haline ulaşacak (1.4 milyar kişi) sonra düşüşe geçecek. 2050'nin şampiyonu olan Hindistan'ın da 2060'larda 1.7'yi görüp inişe geçeceğini biliyoruz. 2050'de Afrika, Avrupa'nın üç misli olacak. 2050'ye kadar dünya üzerinde meydana gelen artışın yarısını Afrika kıtası kaydedecek.

Dünya daha kalabalık ve daha yaşlı olacak. Daha fazla insan şehirlerde yaşayacak. 2010 yılında dünya nüfusunun yarısı şehirlerde yaşıyordu. 2050'de dünya nüfusunun yüzde 70'i şehirlerde yaşıyor olacak.

Düşünebiliyor musunuz, kentsel alanda yaşayanların toplamı 6,5 milyar olacak. Nefes alacak yer kalmayacak, tabii ki kentlerin de sınırları genişleyecek... ama nereye kadar!

Artan nüfus, aile yapılarımızı, bireysel ekonomimizi ve ülke ekonomilerini etkisi altına alacak. Aileler genel itibarıyla 2 çocuklu olacak, yaşam eğrisi 70 civarında duracak. 2050'de de fakir ülke zengin ülke ayırımı devam edecek.

Dünya 9 milyarı besleyebilecek mi? Dünya bu kadar insanı kaldırabilecek mi? Çevre nefes aldırabilecek mi? Örneğin, Pakistan... hızla çoğalan bir ülke! Ama suyu az ve yok oluyor. 2005 yılında dünya nüfusunun en zengin yüzde 7'lik kısmı karbon salınımının yüzde 50'sini, en fakir yüzde 50 ise toplam karbon salınımının yüzde 7'sini gerçekleştiriyordu. Bu noktadan hareketle bir Amerikalının doğmasıyla ortaya çıkan çevre kirliliği bir Afikalının doğumunun yaratacağının 20 kat fazlası. Ürkütücü değil mi?

Zengin dünyada ilginç gelişmeler var. Tarih boyunca Fransa ile Almanya arasındaki mücadelenin önemli bir nedeni nüfustan kaynaklandı. Napolyon, ordularını Almanya üzerine gönderirken Fransa'nın nüfusu, rakibinden daha fazlaydı. Sonra yaşanan ciddi nüfus gerilemesi, Fransız siyasetinde alarm zilleri çalmasına neden oldu. Öyle ki, bizi kimsenin bitirmesine gerek yok, biz kendimizi tüketiyoruz söylemleri romantik Fransız siyasi tartışmalarının popüler başlığıydı. Sürpriz! 2050'de iki ülkenin nüfusu 72 milyonda eşitlenecek. 2060'da daha büyük Fransa, daha küçük Almanya göreceğiz.

Sağlık sektörü geleceğin bir numarası. 1950'lerde korkulu rüya çocuk felci, sıtma gibi hastalıklardı. Bugün SARS- AIDS, ebola, Batı Nil... Artık yeni bir salgın olur mu olmaz mı diye sormuyoruz, çünkü biliyoruz ki olacak ve tekrarlanacak. Sorumuz şu, nasıl karşılık verebileceğiz, hazır mıyız?

2050'de 60 yaş üzerindeki nüfus 2 milyar olacak. Dünya daha şişman olacak. Obezlerin sayısı artacak. Obezite beraberinde saymakla bitmeyecek hastalığı, tükenmişliği ve mutsuzluğu getiriyor. Verim beklemek hayal!

Ve sıkı durun... Bir de dünya Alzheimer olacak desem, abartmış olur muyum... Olurum olmasına da, büyük bir gaf da olmaz benimkisi... olasılıkla. 5.4 milyon Amerikalının Alzheimer olduğunu biliyoruz, 2050'de 16 milyon Amerikalının Alzheimer olacağını öngörüyoruz. Demans yalnızca hayatlarımızı kilitlemeyecek, ülke ekonomilerine de kilit vuracak. Hükümetlerin önündeki önemli gündem maddelerinden biri olacağını biliyoruz. Bu rakamlara bakıp bunlar fakirlerin başına gelmez demeyin, Birleşmiş Milletler (BM)'in yaptığı çalışmalar hastalığın zengin fakir tanımadığını gösteriyor. 2050'de 60 yaş üstü olan nüfusun yüzde 85'inin şu an fakir statüsünde yer alan ülkelerde yaşayacağı belirtiliyor.

Yine kanser yine kanser!... Yok kurtuluş haberiniz olsun, kanser hastalığı, fakir coğrafyalarda yüzde 82, zengin coğrafyalarda yüzde 40 oranında aratacak.

Elimiz kolumuz bağlı mı, o da nasıl söz? Tıp, her alanda şaha kalkacak. Çocuğunuzu sağlık sektörüne yönlendirin. Birçok hastalık, birçok sorun, birçok mutsuzluk, bir çok fırsat! Bildiğimiz ameliyatlardan olmayacak, insanları daha az kesip biçeceğiz, kronik ve veya akut hastalıklarla mücadele daha kolay olacak.

Güzel güzel bitirmek istiyorum şu yazıyı. Gelecek daha fazla kadın olacak, gelecek daha fazla kadınların olacak. Tarih boyunca kadınların erkeklere göre değerine bakınca, kağıt değeri yüksek piyasa değeri düşük oldu. Kadınlar yasalarda ya da kağıt üzerinde erkekle eşit, sokakta farklı oldu.

2050'de, kadınların yönetim kurulu katındaki nüfusu erkeklere çok yakın olacak. Yani neredeyse yarı yarıya... Çin ve Hindistan 2050'de dünyanın en büyük 3 ekonomisi olacak. Aralarında Türkiye'nin de bulunduğu Meksika, Endonezya, Mısır, Malezya, Tayland, Kolombiya, Venezuela gibi ülkelerin hızla büyüyeceği 2050'de önemli ekonomiler olacağı varsayılıyor. Bu ülkelerdeki gelişmenin kadının genel küresel resmini pozitifte değiştirmesi bekleniyor. Bu noktadan hareketle, kadının bugünkü dengesini bozan ülkelerin de bunlar olduğunu düşünmekten kendimizi alamıyoruz.

2050'de daha fazla kadın ekonominin içinde olacak, kağıttan sokağa çıkacak, ama faturası yüksek olacak, kadın dışarı çıkınca toplumun yapısı kaçınılmaz olarak değişiyor.

Yine Kriz Kahini'yle sonlamak istiyorum yazımı... Roubini, hükümetlerin pozisyonlarına bakarak kehanette bulunuyor. O kadar saçma kararların sonuçlarını görmek için 2050'yi beklemeye gerek yok, tabii ki kriz üzerinde kriz yaşamak kaçınılmaz. Tabii ki, gelecek 15 güne kadar indirebiliyor projeksiyonlarını. Gümbür gümbür geliyor diyor...

Bir de şöyle düşünmeyi denesene, kim bu saçma kararları alanlar? Unutmayın onlar da etten kemikten insanlar; çoğu yaşlı, çoğu yetersiz eğitilmiş, çoğu sağlıksız, yeterince obez, bir miktar Alzheimer, çoğu erkek... 2050'yi devirdiğimiz gün başımızdan aşağıya bu resim inmeyecek. Bazı yerlerde dolu dizgin gidiyoruz. Çöken coğrafyaların insan yapısını gözünüzün önüne getirin. Çökmeyenlerde zaten bir aktivite yok, bunu siz de ben de biliyoruz, ayrıca çökemeyecek kadar az riskte olanların ekonomisinin de varla yok arasında olduğunu da görüyoruz.

Sağlam kafa sağlam vücutta bulunur. Sağlam vücut, sağlıklı ortamlarda yeşerir. Kriz değerlendirmelerine ve geleceğe bir de bu açıdan bakabilir miyiz acaba?